

ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΥΪΖΑΣ ΛΑΜΠΕ

‘Η ζωή μου

Ζω, πεθαίνω· ζαίρομαι, πνίγομαι· ζέστη μεγάλη αισθάνομαι ενώ με περιτρέπει κρουάδα, ή ζωή μου είναι και πολύ γλυκειά και πολύ σκληρή μαζί, καίμοι τρανοί με τυραννούν άνακατωμένοι με τη χαρά.

***

Συγχρόνως κλαίω και γελώ, και ενώ είμαι εύχοριστημένη ένας βαθής καύμος εξαφνα με πληγώνει. ‘Η ευτυχία μου χάνεται κάθε στιγμή και σε μία στιγμή ξηραίνομαι και άνθιζω.

‘Ετσι αδιάκοπα είμαι έφρμαιον του ‘Ερωτα’ και όταν νομίζω ότι πονώ περισσότερο δε νοιώθω πώς λαφρώνω με τον πόνο.

***

Μά και όταν νοιώθω πώς ή χαρά μου είνε σίγουρη, και μού φαίνεται πώς βρίσκομαι στην κορυφή της τόσο ποθητής μου εδαιμονίας, τότε—σκληρή μου άγάπη εξαφνα στην δυστυχία μου πάλιν ξαναπέφτω!

Τό όνειρο

Ευθύς μόλις άρχισώ στο μαλακό μου κρεβάτι ν’ άπολαμβάνω την τόσο λαχταρισμένη άνάπαυση, τό θλιβερό μου πνεύμα, άπομακρυνόμενο από μένα τρέχει νά σ’ εύρη, έσένα, άγάπη μου!

***

Τότε που φαίνεται ότι στην τρυφερή μου άγκαλιά, βαστώ τό άγαθό που τόσο έπόθησα, και για τό όποιον τόσο έκλαψα και άναστεύαξα, πού ώρες ώρες μού φαινότανε ότι θά ράγιζε ή καρδιά μου.

***

‘Ο γλυκεύ έπνε! ‘Ο πόσο άγαθογόη νύχτα! μακάρια άνάπαυση γεμάτη ήσυχία, εξακολουθήστε όλες τις νύχτες τό άποψινό όνειρό μου, και άν ή φτωχή μου έρωτευμένη καρδιά, γραφοτό της είνε νά μη χαρζ ποτέ στ’ άλήθεια την ευτυχία που λαχταράει, κάνειε τουλάχιστον νά την άπολαμβάνη στα ψέμματα!

Σοννέτο

‘Ο! άν με κρατούσε μες στην γλυκειά άγκαλιά του, εκείνος για τόν όποιον ζω, ύπάρχω, άν φιλώντας με, μουλεγε: άγάπη μου, άς ζήσωμε ένωμένοι ό ένας με τον άλλον, έτσι σφιχτά και άχώριστα, πού τίποτα στον κόσμο νά μη μορη νά μάς χωρίση.

***

‘Αν ενώ θά τόν κρατούσα με τά χέρια μου, όπως ό κισσός που τυλίγεται γύρω άπ’ τό δέντρο, έρχότανε, ζηλεύοντας την ευτυχία μου, ό θάνατος.

***

Την στιγμή που θάπαινε άπ’ τό στόμα μου, την τελευταία πνοή μου, και που ή ψυχή μου θάφευε άπ’ τά χείλη μου, χαρούμενη θά πέθαινα και πιότερο παρ’ ότι ζωντανή, θά ήμιον ευτυχισμένη.

‘Όσε τά μάτια μου θά μπορούν...

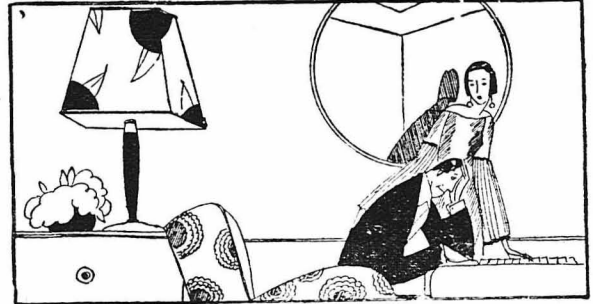
‘Όσο τά μάτια μου θά μπορούν νά χύνουν δάκρυα, όσο θά μωρω ν’ άναπολώ μαζί σου τις περασμένες ώρες, και όσο ή φωνή του τραγουδιού μου θά μορη νά μην πνίγεται άπ’ τους λυγμούς και τους άναστεναγμούς και καθαρή ν’ άκούγεται.

***

‘Όσο θά μορη τό χέρι μου νά κρούη τις χορδές της λύρας μου και νά σε τραγουδή, άγαπημένε μου, όσο τό πνεύμα μου θά είνε εύχαριστημένο νά μην έπιθυμή τίποτε άλλο παρά έσένα μόνον νά νοιώθη.

***

Ποτέ μου νά πεθάνω δε θά εύχθώ. Μά όταν τά μάτια μου θά νοιώσω νά στερεούνε, όταν ραγίση ή φωνή μου και σωθή τό τραγούδι μου, όταν τό πνεύμα μου στην γήινη έδώ κάτω κατοικία, δεν θά μορη πιά τίποτε νά σου προσφέρει, ώ τότε θά παρακαλέσω τόν θάνατο νά κόψη την ζωή μου και μέσα στην πειό γλυκειά μου μέρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΟΚΡΗΤΙΚΑ ΕΒΙΜΑ

Η ΧΙΩΤΙΚΗ ‘ΜΟΣΤΡΑ’

‘Ένα περίεργο έθιμο στé Χαλκιό της Χίου.— Πώς διασκεδάζαν οι γεροντώτεροι.—‘Η γραφική γιορτή της μόστρας.—‘Η Κυρά Καλή και ό μπάρμπα Ξένος.— ‘Ωχονεύς διαβόντρου γιοιό!...’—‘Από τόν ‘Αη Χαράλαμπο στé λιβάδι.

Σ’ ένα χωριό της Χίου, στé Χαλκιό, γινότανε κάθε χρόνο μία περίεργη άποκηάτικη γιορτή, πολύ χαρακτηριστική. ‘Η γιορτή αυτή λεγότανε Μ ό σ τ ρ α και έτελείτο μέχρι πρό δεκαπενταετίας την Κυριακή της Τυρινής, στην πλατεία του χωριού, φινάλε της άποκηάτικης τρέλλας.

Τό πρωί της ήμέρας εκείνης οι νέοι του χωριού μαζεύονταν στόν ‘Αγιο Χαράλαμπο, για ν’ άκούσουν τή λειτουργία. Τό έξωκλήσι αυτό που βρισκότανε κλάδο άνθισμένης μυρδαλιάς, στολισμένο με πορτοκάλια και χρωματιστά μαντήλια, από κείνα που έφορούσαν οι νέοι στη μέση τους έπάνω από τό ζουνάρι. Μικρά παιδιά και άλλοι περίεργοι τους άκολουθούσαν. ‘Η συνοδεία αυτή έπήγαινε στην πλατεία του χωριού—τό λεγόμενο λιβάδι, — όπου ήταν συγκεντρωμένοι όλοι οι άλλοι συγχωριανοί τους και τους έπεριέβαινε.

Τότε, ένας ήλικιωμένος,—τις περισσότερες φορές γνωστός ως άστειός από εκείνους δηλαδή που και ή φάστα τους μόνο μπορεί νά προκαλέση τά γέλοια—στεκότανε στη μέση της πλατείας, ένώ γύρω του οι νέοι έσχημάτιζαν κύκλο και διηύθνε το χορό. Οι βολιτζήδες, στεκόμενοι και αυτοί στην μέση, έπαιζαν τά όργανά τους οι δε νέοι του κύκλου έχόρευαν με ζωηρότητα.

‘Αλλά στé μεταξύ, εκείνος που διηύθνε την «μ ό σ τ ρ α», έκανε άξαρνα μία κίνηση ή μία χειρονομία ή έπαιρνε μία οποιαδήποτε στάση, την όποιαν ήσαν ύποχρωμένοι νά μιμηθούν άμέσως όλοι οι χορευτά του κύκλου. Καθότανε δηλαδή ή έκαμπούριζε ή στεκότανε στé ένα πόδι ή γελούσε σαν ήλιθιος ή έξυνε την πλάτη του ή έκανε κομικές γριμάτσες. Αυτόστιγμιέ όλοι οι χορευτά όφειλαν νά κάνουν τό ίδιο. ‘Αν δεν τόκαναν έδέρνοντο, γιατί ό άρχηγός της μόστρας κρατούσε και μία χοντρή μαγκούρα για νά φέρνη σε λογαριασμό εκείνους που δεν πρόσεχαν.

Μερικοί όμως, για νά προκαλούν περισσότερα γέλοια, έπίτηδες δεν έτελοούσαν τό παράγγελλο. ‘Ο άρχηγός τους κυνηγούσε για νά τους δείρη, εκείνοι γύριζαν τριγύρω στόν κύκλο κ’ έτσι γινότανε ντόρος, γέλοια, θόρυβος. ‘Ο θόρυβος έφτανε στé κατακέφαρο όταν ό άρχηγός της ‘μόστρας» έπαιρνε καμιά στάση παράδοξη, ή ξετσιποτή. ‘Η στάση αυτή έπρεπε νά είνε πρωτότυπη, τέτοια που νά μη την είχε μαντέψη κανείς. ‘Ο άρχηγός της ‘μόστρας» όφειλε κάθε χρόνο νά δείξη την έπιτηδειότητά του, και τή φαντασία του, για νά εύχαριστήση τόν κόσμο: «‘Αειντε νά ιδούμενε τί θά μάς σκαρώση έφένος ό Μισέ Μπουρλής!» έλεγαν οι Χαλκινοί. ‘Εννοείται ότι ή μόστρα πετύχαινε πιο πολύ άμα ή τέτοιες στάσεις ήταν περισσότερες κι’ άκολουθοούσαν ή μά την άλλη.

***

‘Αλλά ή στάσεις αυτές δεν άρεσαν σε όλους, όταν μάλιστα ήταν ύπερβολικά σοκιν. Και έτσι, ένώ οι Χιώτες έξεκαρδηόοντο από τά γέλοια, ή Χιώτισσες πολλές φορές σκεπάζανε τό πρόσωπο με τά χέρια ή γύριζαν από ύποχρωατική σεμνότητα τό κεφάλι πίσω, κ’ έπνιγαν τά γέλοια τους: «‘Ωχονού ντροπές!...» Πολλές όμως έθύμωναν στé σωστά κ’ έφευγαν από την πλατεία.

‘Υπήρχαν μάλιστα και γυναίκες που παρακολουθοούσαν τις ξετσιποτες στάσεις με άδιαφορία και γελοούσαν σαν νά ήταν άντρες, χωρίς νά δείξουν την παραμικρή ντροπή. Τις γυναίκες αυτές τις δνομάζαν στé Χαλιό «άντρογυναίκες». Περιήφημη άντρογυναίκα ήταν ή κυρά Καλή, γνωστή σε όλους που έξησαν από 40 χρόνων. Δεχότανε κάθε είδους άστεία ή κυρά Καλή και τ’ άνταπέδινε με τόλημη και έξυπνάδα που έκανε τους άγαθούς Χαλκινοους νά πέφτουν κάτω από τά γέλοια.

Σήμερα ή μόστρα, που κρατούσε ως τό μεσημέρι της Κυριακής δεν γίνεται πιά. Διατηρείται όμως ή άνάμνησις του έθιμου αυτού—για τό όποιον έγραψε ό διαπρεπής ιστορικός κ. Π. Κοντογιάννης:—«Και οι γεροντώτεροι ένθυμούνται τον περιφημο Μπαρμπα Ξένο, τόν τελευταίο άρχηγό της ‘μόστρας» που διασκεδάζε τους συγχωριανούς του κάθε Κυριακή της Τυρινής».